

Dunamelléki Református Egyházkerület
Püspöki Hivatala
Dr. Szabó István
püspök

Budapest
Ráday u. 28
1092

Főtiszteletű Püspök Úr!

A 2006. július 17-én kelt leveledben foglaltakra kénytelen vagyok röviden reagálni.

- 1) A következőt írod: „... hozzád intézett kérdésem továbbra is jogosult”. Úgy gondolom, hogy azért is teljesen jogosulatlan és értelmezhetetlen a kérdésed, mert a szabad összejövétel „tartalmára” és az azon való részvételem „minőségére” kérdezel rá, mintegy a számonkérés, vagy tán az ellenőrzés nem is titkolt szándékával. Ez pedig komoly erkölcsi és jogi kérdéseket is felvethet, ha valaki komolyan veszi kérésedet.
- 2) A következő mondatoddal sietsz az előbbiben támasztott jogtalan kérésedet, kérdésedet feloldani azzal, hogy ebben amannak ellenkezőjét jelented ki imígyen: *”Nyilvánvaló, hogy senki nem kíván sem téged, sem egyetlen magyar állampolgárt sem akadályozni abban, hogy gyülekezési jogotokat gyakoroljátok”*. Egyáltalán nem az nyilvánvaló, amire Főtiszteleted utal, hanem annak épp az ellenkezője.
- 3) A cinikusan *„nem egyszerűen munkatalálkozó”*-nak mondott összejöveteleink kapcsán a tízparancsolatra utalsz, teljesen félreértve annak általad hivatkozott *„ide vonatkozó passzusát”*. Mindketten jól emlékezhetünk még ószövetségi tanulmányainkra, amelyek során tisztázódhatott, hogy a szóban forgó parancs nem egyszerűen a munkát, az emberi ténykedést tiltja, hanem a birtoklásra, a szerzésre irányuló tevékenységet, amely ellentétes a *sabbat* igazi szellemével. Ugyanis *sabbaton* az ember úgy él, mintha semmit sem birtokolna, mintha semmi más célja nem lenne csak *lenni*, azaz a lényeges emberi képességeit gyakorolni – *imádkozni, tanulni, inni, enni, énekelni és szeretni*. Hogy a tízparancsolat egyetlen szigorú vallási parancsának eleget tesz-e a mi összejöveteleink, azt nem tudom. Ezzel kapcsolatosan mondta egyik beszédében Eckhart mester a következőket: „... annyira szegénynek kell lennie az embernek, hogy ő se legyen, benne se legyen helye Istennek, ahol működni tudna. Amíg az ember helyet őriz magában, különbözőséget őriz. Ezért kérem Istent, fosszon meg 'Istentől'.” Az ortodox zsidó hagyomány szigorú munkatiltalma viszont nem ószövetségi gyökerű, hanem sokkal későbbi.